

KURYER LITEWSKI

W WILNIE W PIĄTEK DNIA 5 PAŹDZIERNIKA V.S. 1817 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Podług doniesienia gazety, *Poczty Północney*, Najjaśniejszy Cesarz Jegomość przybył do *Kijowa* d. 6. września, o godzinie 8 wieczorem, i udał się prosto do *peczerskiego* kościoła, gdzie oczekiwali N. Pana, Xiążę Marszałek Polny, *Barclay de Tolly*, z licznem gronem generałów, tudzież *Kommandant*, Gubernator cywilny i Marszałek gubernii z urzędnikami i obywatelstwem, Metropolita, z archimandrytami i bracią klasztoru, w ubiorze obrzędowym, z krzyżem, obrazami świętych i święconą wodą, wśród odgłosu dzwonów, przyjmował Monarchę i krótką powitał mową, potem zaś, śpiewając hymn, *Dzień błogostawiony Ducha świętego nas zebrał*, z przodkniacem duchowieństwem wprowadził do kościoła, skąd N. Pan, oddawszy cześć cudownemu obrazowi *Najświętszej Matki* i relikwiiom spoczywających tam *Błogostawionych Pańskich*, oddalił się do pałacu. Również przybywającego do świątyni, iak i oddalającego się z niej Monarchę lud mnogi, ustawicznie powtarzając okrzykami radości, witał i przeprowadzał. Tegoż wieczora N. Pan był na herbacie u *Jenerałowej*, *Rajewskiej*, a potem odwiedził *jeremonacha Wassyana*; tamże wezwany był *Namiestnik* klasztoru archimandryta *Antoni*. Nazajutrz, d. 7 zrana, N. Pan odwiedził bliższe i dalsze pieczary, oddał w nich cześć relikwiiom spoczywających *śś. Pańskich*; wstąpił potem dla odwiedzenia *Metropolity*, gdzie w imieniu klasztoru *kijowo-peczerskiego*, kościoła *ś. Zofii* i dalszych klasztorów, miał Sobie ofiarowane chleby, xięgi i *śś. o brazy*. Oglądał potem *zbrojownię* i *kommissoryat*, oświadczył ukontentowanie ze znalezionej porządku i do pałacu powrócił. O godzinie 2rey z południa przedstawieni byli N. Panu urzędnicy wojskowi i cywilni. Potem był N. Pan w ogrodzie pałacowym. Dnia tego do stołu *J. C. Mości* byli zaproszeni: *Xiążę Marszałek*, *Kommandant*, niektórzy *jenerałowie*, urzędnicy orszaku, gubernator cywilny i wice-gubernator. Wieczorem o godzinie 8mej *Najjaśniejszy Pan* bytnością swoią zaszczycić raczył bal, dany przez *Obywateli* i z wielą *Damami* tańczył. Dom obrad *ślacheckich* z okoliczności tej był wspaniale oświecony, również naokoło niego położone i część ogrodu należącego do tegoż domu. Nieprzeliczone mnóstwo ludzi, przypatrywało się jaśniejącym *transparentom*, powietrze okrzykami radości napelniając. Wczora, d. 8go, o godzinie 11tej zrana, *Monarcha* przybył do kościoła *ś. Zofii*, gdzie powitany przez *Metropolitę* z duchowieństwem, po wysłuchaniu mszy *ś.*, odprawianej przez tegoż *Metropolitę* i pośniadaniu u niego, oddalił się do pałacu. O godzinie 4tej z południa, obeyrzawszy szpital wojskowy, w pożądanym stanie zdrowia, w dalszą wyjechał drogę przez *Wasilkow* do *Białey-Cerkwi*. Przez czas pobytu w *Kijowie* Cesarza Jegomości, codziennie było oświecone miasto: odznaczała się szczególnie, wieża kościoła *kijowo-peczerskiego*, kościół *ś. Zofii*, klasztor *ś. Michata*, domy rządowe, akademie, dom gościnny i kontraktowy. Niepedobna jest opisać tego uczucia, które się wznosiło w sercach wszystkich mieszkańców i z niecierpliwą żądzą prowadziło ich w tę stronę, w którą się udawał *Najjaśniejszy Monarcha*, Pan od wszystkich ukochany. Cesarz Jegomość, na okazanie pobożności Swoiej ku *śś. Pańskim*,

w pieczarach spoczywającym, ofiarował po sto czerwonych złotych, na bliższe i dalsze pieczary. Wiele także wdów i sierot stało się godnymi otrzymania ze szczodrobliwości *Monarszey* pieniężnego wsparcia.

Jego Cesarska Mość, w powrocie z *Białey-Cerkwi*, wczora d. 11 września o południu tu przybył, a o godzinie 2rey z południa, w pożądanym stanie zdrowia, na *Krzemieńczuk* do *Perejasławla* wyjechał — Podług otrzymanych tu wiadomości, o podróży Cesarza *Jmci* do *Białey-Cerkwi*, N. Pan po wyjeździe z *Kijowa* d. 8 o godzinie 4tej z południa, przybył tam o godzinie 9tej, i zatrzymał się o 2 wiorsty od *Białey-Cerkwi*, we wsi *Alexandryi*, w domu *Hrabini Alexandry Branickiej*. Nazajutrz, po wysłuchaniu, o godzinie 9tej, mszy świętej w kościele półkowym, oglądał wojsko 4go korpusu pieszego, a d. 10 znajdował się na ćwiczeniach tychże wojsk i *Najwyższe* ukontentowanie Swoje, *Naczelnikowi* korpusu, *jenerałowi Rajewskiemu*, tudzież *dowódczem* dywizyi, *brygad* i *pulkow* oświadczyć, a dla każdego z rang niższych po rublu przeznaczyć raczył. Obiad dnia tego miał Cesarz *Jmć* w domu *Hrabini Branickiej*, potem był u niej na herbacie, danej w ogrodzie, który był oświecony, a za ogrodem spalono *fajerwerk*. Z *Alexandryi* wyjechał N. Pan d. 11 o godzinie 4tej spólnocy.

W teyże gazecie czytamy z *Petersburga* d. 26 września: „Wprzeszłą niedzielę, d. 23 t. m., wyjechały z tuteyszej stolicy, *Najjaśniejsza* Cesarzowa *Jeymość*, *Elżbieta Alexiejewna*, do *Moskwy*, a *Najjaśniejsza* Cesarzowa *Jeymość*, *Marya Fedorowna* do *Pawłowska*, a z tamąd wieczorem d. 25 do *Moskwy*. Wyjazd *Pań Najjaśniejszych* z tuteyszej stolicy nastąpił prosto z kościoła *kazańskiego*, gdzie się odprawiały modły — Podług otrzymanego doniesienia, N. Cesarzowa *Jeymość Elżbieta*, d. 23 o godzinie 4tej, w pożądanym stanie zdrowia przejeżdżała przez stacyą *Iżorę*, a nocleg miała w *Pomeraniu*.

Podług doniesień ze stacyj, *Pomeranie*, *Czudowo* i *Spaskie-Polestie*, *NN. W. X. Jmć Mikolay* i *W. Xżna Jmć Alexandra*, oraz *N. Królewic Jmć Xiążę Pruski*, *Wilhelm*, przybyli na stacyą *Pomeranie* d. 18 września o godzinie 7mej, gdzie też i nocleg mieli. *W. Xiężna Jeymość* z *Xięciem Wilhelmem*, skłaniając się do prośby dozorczy poczty, raczyli być chrześnemi rodzicami córki, która się jemu urodziła w dzień tych *NN. Osób* przybycia. Po odbytych obrzędzie chrztu *ś.*, *W. Xiążę* udarował dozorcę złotym zegarkiem. Stacyą *Czudowo* przejechali d. 19 o południu, a o godzinie 2ey z południa stanęli w *Spaskiem-Polestiu*. Urządzenie domow pocztowych i pokoiów gościnnych w *Pomeraniu* i *Spaskiem-Polestiu*, zasłużyło na uwagę i pochwałę *NN. Podróżnych*. O godzinie 4tej spólnocy, wdalszą wyjechali drogę.

D. 19 wieczorem o godzinie 9tej przybyli do *Nowogrodu*, uroczyscie przez gubernatora, urzędników i duchowieństwo, mające na czele staroruskiego arcybiskupa, *Ambrażego* i licznie zgromadzonych mieszkańców przyięci, w pośród oświecenia miasta. *W. X. Jmć* i *W. Xiężna Jeymość* natychmiast udali się do kościoła, a po oddaniu czci *śś. Pańskim* do domu arcybiskupa, na ich mieszkanie przygotowanego, gdzie nastąpiło przedstawienie różnych urzędników i obywateli; do wysokiego sto-

ku na wieczerzę zaproszeni zostali, generał major *Potapow*, gubernator cywilny, wice-gubernator i gubernialny marszałek. Wczora W. X. Jmć, na pamiątkę dnia narodzin oycy swego, ś. p. Cesarza *Pawła I*, słuchał żalobnego nabożeństwa: potem oglądał więzienie, stajnie i reitszulę pułku gwardyi konnych strzelców, dom wychowania sierot żołnierskich, i przybyły dnia tego batalion N. Króla Jmci Pruskiego. Tegoż dnia przedstawiani byli duchowni, urzędnicy, damy, głowa miasta ze starszynyami. D. 21 w dalszą wyiechali drogę.

W. X. Jmć *Michał* d. 6 września przybył do miasta *Kozłowa*, w gubernii tambowskiej, następnego dnia o godzinie 8 ranney wyiechał traktem lipeckim.

Radca kollegialny, *Kartaszewski*, mianowany ekspeditorem departamentu ministeryum sprawiedliwości — Assesor kollegialny, *Podlesiecki*, mianowany naczelnikiem wydziału w ministeryum woyskowem — Przybyły tu z *Niemiec*, syn znajomego pisarza niemieckiego, radcy dworu badeńskiego, *Junga*, przezwany *Sztillingiem*, przyjęty został do służby i przeznaczony do obowiązków w ministeryum krajowego oświecenia — Kanclerz kurlandzkiego sądu nadwornego, Kamerjunker 5tey klasy, *Medem*, naylaskawiey mianowany *Kamerherem*.

Liczba okrętów do d. 19 września do *Kronstadt* przybyłych 1564 — W *Rydze* do d. 29 września: przybyłych 1709, wyszłych 1517.

Kurs wileński na assygnaty: rub. sr. 3 r. 91 k.; dukat 11 r. 4 k.; imperyal 38 r. 50 k.

WIADOMÓSCI ZAGRANICZNE

N i d e r l a n d y.

D. 21 września, *Baron Humboldt*, poseł pruski przy londyńskim dworze, z sekretarzem poselstwa swego, *baronem Bülow*, jadący do *Londynu*, przybyli do *Bruxelli*.

Za kilka dni położony zostanie kamień węgielny pałacu w *Terveren*, który się kosztem narodowym, iako pomnik, dla *Xiążęcia Następcy tronu* ma budować — Podług doniesień z *Gandawy*, generał francuzki *Rigaud* wyieżdża do *Ameryki* — D. 25 września uniwersytet w *Leodyum* otworzony został — D. 22 września arcybiskup mechliński został installowany. 6 października uroczysty wjazd na stolicę odprawi — W *Nimedze* umarł, *Andrzej Klam*, 102 i pół lat mając: zostawił dzieci 25, wnuków 50, prawnuków 22 — Bractwo chrześcijańskie kolońskie, zaprosiło do połączenia się z sobą *Rotterdam* i inne niderlandzkie miasta.

Rozpoczęte w *Haadze* układy, względem handlu i żeglugi, między Królestwem niderlandzkim i Stanami Zjednoczonemi północney *Ameryki*, zawieszono zostały, do otrzymania przez pełnomocników amerykańskich dokładniejszey instrukcyi.

N i e m c y

Xiążę Hohenzollern-Sigmaringen, zaproszony przez Króla Jmci Pruskiego, przystąpił do ś. przymierza, i akt ten d. 15 września podpisał.

W *Bremen* zaszły wyborne poprawy w urządzeniu edukacyi młodzi. Szkoły tamteysze podzielone są teraz na początkowe, uczone i handlowe. Pierwsze są przygotowanem do dwóch dalszych, dzieci zostają w nich od roku 8 do 14.

Pan *Peters* z *Moguncyi*, który, podług ogłoszenia swego, wynalazł rzeczywiste *Perpetuum mobile*, chce okazać je seymowi niemieckiemu na zbliżającym się otwarciu iego posiedzeń.

Oprócz Pana *Peters* w *Bruxelli*, także professor ieden, imieniem *Klein*, wynalazł *Perpetuum mobile*. Składa się ono, podług uwiadomienia w *Frankforcie* ogłoszonego z metalowey, okrągłej, dwie stopy średnicy mającey maszyny, przezroczystey i rozmaitemi sztukami zegarmistrzowskiemi ozdobioney, która się w przeciągu godziny raz około osi swey obraca! Ważne to

odkrycie pokazują teraz w *Frankforcie*. Zwyczajny cesa zł. 1; dystyngowane osoby płacą podług swey woli etc.

Xiążę Wirtemberski Ludwik stryy Króla, umarł d. 20 b. m. w *Kirchheim*, tknięty appoplexyą. Miał 61. Urodził się 30 sierpnia 1756. Zostawił 2ch synów i 4ry córki.

Zona Józefa Bonapartego, która używała kąpiel w *Ems*, powróciła do *Frankfortu nad Menem*, i chce kupić majątność w tameczney okolicy.

Pretensyje Saxonii do Pruss, zwłaszcza w latach 1805 i 1806, kiedy większa część woyska Pruskiego stała w Saxonii, wynoszą 18 milionów talarów.

Jarmark w *Frankforcie* nad *Menem* był dosyć mierzny. Towary Angielskie zrzuciły znowu wielką szkodę rękodzielniom Niemieckim; sprzedawano je bowiem taniey, aniżeli kosztowały.

Przyprowadzono do *Algieru* schwytyany przez korsarzów okręt *Hamburski Reycherstieg*, a będących na nim ludzi, pomimo traktatu *Deja* z *Lordem Exmouth*, do koszuli obdarto, i iak niewolników do najszybszych robot od wschodu aż do zachodu słońca używano. Bez wsparcia zagranicznych Konsulów, którzy dla panującey w *Algierze* zarazy, na wsi mieszkają, ludzie ci pomieraliby z upału i głodu. 5 Rossyjskich maytkow schwytanego podobnież okrętu Rossyjskiego, który *Kapitan Schumann* walecznie z rąk rozbojników wydobyl, natychmiast w *Algierze* uwolniono. Nie chce bowiem *Dey* obrażać N. Cesarza *Alexandra*. Ma inż 11 statków korsarskich, z których 4 popłynęło na północne morze.

F R A N C Y J A

(Z *Korr. hamb. Paryż* dnia 23 września. Tak w *Paryżu*, jako i w całej *Francyi*, zwróciły na siebie zupełną uwagę obiory deputowanych. Wszyscy są w poruszeniu, dla utrzymania swego wpływu. Liczba głosujących w departamencie *Sekwany* wynosi 6,625, a zatem większość stanowcza 3,314. Pan *Lafitte*, Dyrektor banku francuzkiego, miał za sobą 3,866 głosów, a tém samym ogłoszony został deputowanym. Zostaje jeszcze wybrać w departamencie *Sekwany* siedmiu deputowanych. Do dnia wczorajszego większość głosów była za *PP. Bellart, Benjaminem Constant, La Fayette* i innemi osobami, które do tak nazwaney strony *Niepodległych* należą, i nie jako rojalisci, ale jako rewolucyonisci poznać się dają. W tak niepomysłnym biegu, jakim tu dotąd obiory idą, gazety tuteysze wzywają rozmaitemi artykułami przyjaciół oyczyzny i *Króla*, ażeby się do niego i konstytucyi łączyli, i nie dopuszczali obiorów, któreby nie szczęśliwe skutki sprawić mogły. Spodziewać się należy, że piękna stolica *Francyi* nie zdradzi teraz tronu i oyczyzny i nieda się uwieścić nieublaganym nieprzyjaciółom pokoju. „Rojalisci! odzywa się *Gazette de France*, zacni ludzie wszelkich partyi, niezgoda między wami wszystko w niebezpieczeństwo poda, a jedność wszystko uratuje.“

P. Deserre, Prezydent Izby Deputowanych, obrany jest znowu deputowanym z departamentu *górnego Renu*.

Minister *Stann*, *P. Bourienne*, Generał *Mathieu Dumas* i *Hrabia Chaptal*, mają tu także wiele głosów na deputowanych. Był *Arcybiskup Mechliński*, *Xiądz de Pradt*, miał 3 głosy.

Wiadomości o obiorach w departamentach przychodzą tu teraz przez telegrafy.

W przeszłym roku umarło w *Paryżu* 19,801 ludzi, między którymi 7312 w szpitalach; 150 z ospy; samobójców było 188, między którymi 66 kobiet. Liczba utopionych 222, między którymi 56 kobiet. Urodziło się w przeszłym roku w *Paryżu* 22,366 ludzi.

Liczba ofycyalistów w ministeryum woyskowem zmniejszona będzie z 900 do 400.

Mówią o wprowadzeniu uprawy herbaty w *Prowancyi*, na *Korsyce* i w *Medyolańskim*.

W Ministeryum skarbu mają także nastąpić wielkie odmiany.

Xiążę Paweł Wirtemberski, którego małżonka i dzieci od dosyć dawnego czasu w *Paryżu* znajdują się,

przybył tu także z *Hanau*, i zajął najęty przez siebie na trzy lata hotel *Marszałka Davoust*.

Liść z *Bordeaux*, pod 19 września zawiera, co następuje: Policya zabroniła tu chodzić z kijami na teatr. Tymczasem młodzież nasza skryć ich kilka pod sukniemi przyniosła na parter. Naczelnik policyi, kazał przywołać jednego z tych młodzików do siebie do łóża, chcąc go upomnieć; drudzy zaś, obawiając się, ażeby go dotresztu niepoprowadzono, wpadli do łóża i uwolnili go. Następnego wieczora zabroniła policya dawać oklaski; ale młodzież dawała bezprześtanek oklaski aktorom, nakoniec z wielkim krzykiem domagała się, ażeby orkiestra grała arją *Malborough*, albowiem przeważali byli owego urzędnika policyi imieniem *Marlborough*. Potrzeba było nakoniec wystać przeciw nim pacholców policyjnych; ale przygotowani na to, zaczęli rzucać na nich trzaskawkami, tak, że ich całkiem zagłuszyli. Najsміeszniejszą jednak było, gdy zaczęli rzucać także trzaskawkami na teatr; aktorowie, którym peruki i kapelusze palić się zaczęły, uciekając przed trzaskawkami, dość śmieszny widok przez kilka minut czynili; nakoniec opuścili teatr; poczem zastąpiono. Dnia następnego, z jednej strony żandarmowie, a z drugiej karykatury, położyły koniec tym żartom.

(Z gaz. berl.) Miasto *Marsylia* otrzymało od Króla wielkie przywileje handlowe. Tylko od strony morskiej zatrzymane zostały niektóre ograniczenia.

Oddział, przeznaczony do zajęcia *Gujany* francuzkiej, wyszedł pod żagle z *Brest* d. 15 t. m. Składa się on z okrętów *Hektor*, *Flora*, *Coquette*, *Prudente*, *Eglantine*, *Serin*, i *Senterelle*. Hrabia *Cara-Saint-Cyr*, który mianowany jest od Króla Dowódcą i Administratorem *Gujany*, siadł na fregatę *Flora*.

Jako Naczelników czterech dyrekcji ministerjum wojskowego wymieniają: Jenerałow *Thiebaud*, *de Caux*, *Evain* i inspektora popisów *Lamartelliere*.

Xiążę *Feltre* mianowany być ma jednym z dowódców gwardyi Królewskiej, i posiada dotąd wielkie względy u Króla. Mówią, że Hrabia *Corvetto* także oddalony będzie, i że go zastąpi Barou *Louis*.

W *Paryżu* ma się teraz znajdować około 23,000 Anglików.

W *Chaumont* młody duchowny jeden mówił na kazaniu o terażniejszej filozofii, i obrał sobie za tekst: „Puszczono węża; potrzeba go zwalczyć.“ Prosta jedna kobieta wzięła węża za *Bonapartego* i rozgłosiła, że *Bonaparte* uwolniony został. Pociągnięta do sądu, przyplacić musiała prostotę swoją karą 3 miesiące więzienia.

(Z gaz. ryzk. Zusch.) Zmniejszenie wojska zajmującego we Francyi nie nastąpi tej jesieni. Utrzymują, że ono na wiosnę zupełnie wyjdzie: gdyż wojsko francuzkie otrzyma już wtedy taką organizacyą i siłę, że dla wewnętrznego pokoju Francyi żadney nieostatnie obawy.

(Z gaz. warsz. W nowém dziele *P. Fievée* pod napisem: Ostatniem posiedzeniu Izb, czytamy co następuje: „Władza Ministrów bardzo się wzmożła na posiedzeniu roku 1816. Poświęciliśmy jej wolność osobistą i wolność myślenia, dwa wielkie przedmioty, względem których porozumiały się Narody Europejskie, i których się już więcej nie zrzeką.

Król Hiszpański podarował Xiążęciu *Wellingtonowi* piękny obraz malowany przez *Corregio*, wystawiający *Chrystusa* Pana na górze oliwney. Po bitwie pod *Vittoria* chciał *Józef Bonaparte* zabrać ten obraz, lecz mu go odebrano.

Sposób, jakim się rządzą dzisiejsze teatra, stał się widocznym dowodem, iż daleko korzystnie wychodzą dyrekcye, niż stowarzyszenia aktorow. Opery *Vaudeville* i *Rozmaitości* (*Variétés*) mają najświetniejsze powodzenie, kiedy tym czasem Komedya francuzka umiera, a opera komiczna już prawie umarła. Nie dostawało ieszcze temu teatrowi tylko przybycia *Pani Catalani*; możnaby powiedzieć, iż ta śpiewaczka odebrała zawczasu bilet zapraszający do uczestnictwa w *Salu*, i że dla tego jedynie przybyła, aby mogła towa-

rzyszyć obchodowi pogrzebowemu swojej sąsiadki. Jest może wolno dziwić się, dla czego tak wiele pomocy i zachęceń odbiera teatr cudzoziemski, i dla czego dozwala się upadać teatrowi narodowemu; lecz my podobni nieco jesteśmy do tych amatorow za kaprysem idących, którzy depcą nogami różę krajową, ażeby wielkim nakładem sprowadzili kwiat bez woni z krain dalekich.

W ł o c h y

Król neapolitański postanowił, iżby wszystkie wyroki nowo ustanowionych wyższych sądow wojskowych, drukiem ogłaszane były.

Dawniejszy neapolitański minister policyi. Xiążę *Canora*, trudni się teraz rozwiązaniem pytania: „Dla czego ślachta w ostatnich czasach tronów nie wspierata?.

Papież, na prośbę jeneralnego wikaryusza, *Barona Wassenberg*, mianował kongregacyą ze trzech kardynałow, przed którą pomieniony prałat ma się z uczynionych sobie usprawiedliwić zarzutów.

Koszta na drogę przez *Gryzony* i *Tessin* do *Włoch*, wyrachowane są 1,200,000 frankow.

Na wyśpie *Negrepoint* i na pobrzeżach *Dalmacyi*, w powieci *Maracosa* morowe powietrze, a w *Messynie* inna zaraźliwa ukazała się choroba. Z tej przyczyny porty *Korfu*, *Malty* i *Gibraltaru*, dla okrętow z miejsc pomienionych i okolicznych są zamknięte, a że *Włoch* przybywające kwarantannę odprawiać powinny.

Zandarmerya lombardzka jednym regimentem powiększoną zostanie. W mundurze iey zaszły niektóre odmiany: nosi teraz axelbanty złote na miejscu srebrnych. Niedawno degradowano dwóch żandarmow, za to, że przed kupą rozbojnikow do ucieczki się wzięli, zamiast, eoby się mieli wziąć do broni.

D. 7 września obchodzono w *Turyńie* rocznicę oswobodzenia tej stolicy. Król znajdował się na procesyji; miasto przez 2 nocy było oświecone.

Dnia 4 września ma się odprawić w *Rzymie* kanonizacyą jednego dominikana z *Andaluzyi* i jednego minoryty.

Papież zale niedawno, oświadczył poszukiwanie praw swoich do hrabstw *awenionckiego* i *wenzyńskiego*. Alienacyą dóbr duchownych we *Francyi* na wieczne czasy, uznał Papież za ważną.

W prowincyi królestwa neapolitańskiego, *Principato ultra*, wśród najpiękniejszej pogody, w ten czas właśnie, kiedy praczki przy studni iedney bieleznej prały, spuściła się nawałna chmura, kulistego kształtu: wszystkę wodę wyciągnęła: porwała z sobą bieleznię; w przeciągu iedney godziny powróciła i bieleznię, częścią podziurawioną, a częścią spaloną (?), na dawniejsze miejsce odrzuciła. Wikaryusz jeneralny tego miejsca z trudnością mógł ludowi wmówić, że to był skutek naturalny. — W *Neapolu* ciągle nadzwyczajne upały panują.

Przywrócenie Jezuici usiłowali przez *Szwajcaryą* ku Niemieckim zbliżyć się granicom. Przywrócenie ich z daleko przewyższającą większością na prawodawczem zgromadzeniu wspomnianey rzeeczypospolitej zaprzeczono zostało.

W *Cesematka* fizyk miejscowy, doktor *Cassani*, większą część pacjentow na *petacyą* uleczył przez systemat osłabienia.

Umarł w *Turyńie* Hrabia *Kamil Borgia* w kwiecie wieku swojego. Bawił długo w Afryce, i pod opieką *Deja Tunetańskiego* trudnił się zbieraniem starożytnych osobliwości. Przepisał 3 nieznané dotąd w *Europie* rękopisma z biblioteki wspomnionego *Deja*.

Hrabia *St. Leu* jest teraz w *Bononii*, gdzie nieiaki czas myśli zabawić.

W oysko Austriackie wracając z Królestwa Neapolitańskiego do oyczyzny, zachowało w przechodzie przez kray Papiezki przykładną karność. Jenerałowie, officerowie sztabowi i t. d. złożyli uszanowanie swoje Kardynałowi Sekretarzowi Stann, a potem byli stawieni przed Papieżem, który ich łaskawie przyjął. Odwiedzili potem Gubernatora w *Rzymie*, Jeneralnego Podskarbiego i t. d. a w Kościele Watykanu złożyli Wszehmocnemu Bogu dzięki za przywrócony pokoy.

AUSTRYA

Z *Lwowa* d. 6 *Października* przysłano nam do umieszczenia następujący Okólnik C. K. Galicyjskiego Rządu krajowego. Otworzenie Uniwersytetu we *Lwowie*.

Okólnikiem z dnia 18 kwietnia r. b. w dzienniku urzędowym gazety *Lwowskiej* umieszczonym, zwiastowano już Publiczności, że Najiasniejszy Pan przywrócenie Uniwersytetu we *Lwowie* uchwalić raczył:

Teraz więc raczył Jego C. K. Mość na inauguracyą tegoż Uniwersytetu dzień 4ty Listopada r. b. przeznaczyć, a do uroczystego otworzenia ongoż, Jego Excellencyą JW. Franciszka Barona *Huera*, swojego rzeczywistego tajnego Radcę, Kawalera W. Krzyża Cesarsko-Austriackiego orderu *Leopolda*, i Kawalera Królewsko-Węgierskiego orderu *S. Szczepana*, a Gubernatora Królestw *Galicyi i Lodomeryi*, Cesarsko-Królewskim Kommissarzem mianować.

Co się z tym dodatkiem powszechnie ogłasza, że względem zachodzących uroczystości osobne programa wywdzie; wydanie zaś drukowanego katalogu lekcyi nowego Uniwersytetu, około końca bieżącego miesiąca nastąpi. We *Lwowie* dnia 2 *października* 1817.

Franciszek Krieg de Hochfelden, Radca Nadworny.

Najwyższy reskrypt Jego C. K. Mości z powyższego powodu do JW. Gubernatora wydany, jest osnowy następującej:

Franciszek Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austriacki, Król Węgierski, Czeski, Lombardy i Wenecyi, Galicyi i Lodomeryi; Arcy-Xiążę Austriacki &c. &c. &c.

Wielmożny, miły Nam, wierny! Rozszerzenie i wydoskonalenie umiejętności, tudzież ważny ich wpływ do pomysłności Ludow, z zamiarem dania Naszym Królestwom *Galicyi i Lodomeryi* pamiątki oycowskiej pieczołowitości i łaski Naszey, skłoniły Nas do utworzenia wysokiej Szkoły we *Lwowie*, stolicy Królestw pomienionych.

Idzie tu o to, aby uroczysty akt inauguracyi odprawił się takim sposobem, iaki ważności urzędzenia jest przyzwoitym, i iaki należne sprawia wrażenie.

Miabuemy przeto ninieyszem Was, Gubernatorze Naszych pomienionych Królestw, do nadchodzącego aktu inauguracyi Cesarsko-Królewskim Kommissarzem, i posyłamy Wam tym celem osobną instrukcyą względem urzędzeń i uroczystości przy tem zachować się mających, po których dopełnieniu od Was dokładnego zdania sprawy oczekujemy.

W tem pełni się nasza najłaskawsza wola i zdanie, i zostaiemy Wam przytem z naszą Cesarsko-Królewską i Monarchiczną łaską przychylnymi.

Działo się w Naszem Cesarskiem głównem i stołecznem mieście *Wiedniu*, dnia siódmego miesiąca

Sierpnia, roku tysięcznego ośmsetnego siedemnastego, Panowania Naszego dwódziesiątego szóstego.

Franciszek,

Aloizy Hrabia Ugarte,

Król, Czeski najwyższy, i Arcyksiążęco-Austriacki pierwszy Kanclerz.

Jan Nepomucen Baron Geislern.

Z Jego C. K. Mości własnego najwyższego rozkazu: *Karol de Widmann*.

Z *Lwowa* d. 8 *października* przysłano nam do umieszczenia co następuje.

Ponieważ Jego C. K. Mość założenie Szkoły realney we *Lwowie* potwierdzić raczył, i Nauczyciele w teyże już są mianowani, przeto będzie rządzona, a otworzenie zgiey i zgiey klasy w roku 1818m i 1819m nastąpi.

Materye w tym nowym Instytucie nauk są następujące: grammatyka i styl, religia, deklamacya, wiadomość handlu i prawo wexlowe, rachunki i wiadomości matematyczne, fizyka i chemia, historia powszechna i ieografia, historia naturalna, technologia i wiadomość o towarach, utrzymywanie podwójnych ksiąg rachunkowych, rysunek ieometryczny, architektoniczny i kwiatów, piękne pisanie, czyli kaligrafia, Polski, Francuzki i Włoski język.

Względem przyjęcia do tey Szkoły potrzeba się do katedralnego Scholastyka i dyecezalnego naczelnego Dozorcy szkół, W. JX. *Minaiewicza*, zgłaszać. Do wstąpienia do Szkoły realney potrzebne jest zaświadczenie z odbytych czterech klas w głównej szkole normalnej, lub też popis z przedmiotów naukowych w Szkole normalnej dawanych. Stanowi się oprócz tego z najwyższego rozkazu Jego C. K. Mości za prawidło, że z ubiegających się o pozwolenie sposobu zarobkowania, przy równych zdolnościach, ten pierwszeństwo otrzyma który z dobrym postępem Szkołę realną skończy i że po upłynieniu ośmiu lat, rachując od utworzenia Szkoły realnej, w samym *Lwowie* nikomu otworzenie lub dalsze prowadzenie handlu na siebie przejąć się mającego, dozwolonem nie będzie, ktoby Szkoły realnej nie skończył, lub też popisu z utrzymywania ksiąg rachunkowych, z prawa wexlowego i wiadomości o towarach nie złożył.

Przepis ten służy również dla katolickich, iako i żydowskich mieszkańców.

Wydano dnia 3 b. m. w *Tryescie* obwieszczenie, iż 30 korsarzów powstańców południowo-Amerykańskich wypłynęło z *Buenos-Ayres*, dla napastowania okrętów na morzach Europejskich. Lękają się, aby nie posunęli się na morze *Adryatyckie*.

Hiszpania.

Dnia 8 z. m. odbyło się w *Pamplonie*, w kościele katedralnym uroczyste wykonanie przysięgi, deputowanych trzech stanów królestwa *Nawarry*. Vice-Król i Jenerał Kapitan tey prowincyi, Hrabia *von Expeleta* pierwszy przysięgał, imieniem Króla, że przywileie i ustawy tego królestwa zachowywać i im posłusznym będzie, wzajemnie stany przysięgę na wierność wykonały.

Brazylia

Ministryalna gazeta londyńska *Kurier* z dnia 17go wrzesnia, zawiera następujący artykuł: „Odebraliśmy najnowsze wiadomości o *Brazylii*. Panuje tam wprawdzie spokojność, ale skutki usmiechniętego już buntu w *Pernambuco*, dotkliwie się czuć dają. W tem mieście ustały wszelkie interesy i wielki jest niedostatek żywności, zwłaszcza, że tam wiele woyska przysłano.

WILNO DNIA 5 PAZDZIERNIKA 1817 ROKU

MWIADOOSCI ZAGRANICZNE

ANGLIA

London dnia 25 września. Przewozowy nasz okręt *Tortoise* przywiózł także wiadomość, że królewsko-pruski minister przy dworze Brezyljskim, Hrabia *Flemming*, przybył d. 16 lipca do *Rio Janeiro*.

Numer poniedziałkowy gazety *the Times* zawiera co następuje: „Listy które tu w sobotę z *Pernambuco* otrzymano, donoszą o nowym powstaniu w *Paraiiba*; które to miasto położone jest o 30 mil morskich na północ od *Pernambuco*. Powiadają, że cudzoziemski okręt przybył tam z ładunkiem zapasów wojennych i 3000 sztuk broni; że powstańcy natychmiast za nie gotowemi pieniędzmi zapłacili.

Ukazała się tu znowu umiemiana rozmowa *Bonapartego*, którą przypisują Jenerałowi *Sir Robert Wilson*. Kapitan *Edwardt*, który ostatni z wyspy *ś. Heleny* przybył, znalazł *Bonapartego* grającego na bilardzie i w bardzo dobrym humorze, i wypił z nim szklanek wina.

Wiele osób w *Londonie* utrzymują teraz, iż otrzymali poruczenie zaciągać żołnierzy do półków jazdy służby Króla hiszpańskiego w Ameryce południowej.

Lord *Exmouth* objął teraz po Admirale *Duckworth* dowództwo morskie w *Plimouth*.

Bank Angielski oświadczył, że wypłacać będzie od 1 października gotowizną papiery swoje, przed 1 stycznia t. r. wydane.

Hrabia *Talbot*, następca Lorda *Whitworth*, wykonał przysięgę na urząd Vice-Króla Irlandyi.

Rząd francuzki miał proponować tutejszym stelmachom, zawarcie kontraktu na dostawienie 600 wozów pocztowych, które jednak we Francyi robione być muszą.

Gazeta *the Times* uważa z ukontentowaniem, że ostatni numer gazety nadworney donosi tylko o 5 bankructwach.

Admirał *Popham* otrzymał dowództwo na stacyi Jamaickiej.

Ważnym dla naszego kraju wypadkiem jest ciąża Xieźney *Karoliny*, córki Xieźcia Rejenta, a małżonki Xieźcia Sasko-Koburskiego. Naradzano się już kilkakrotnie o miejscu, gdzie ma odprawić połóg. Według zwyczajów, następca tronu z 5ma najznakomitszemi urzędnikami, Arcy-Biskupem Kantuariyskim, Lordem Kanclerzem i Wielkim Pięczętarzem, powinien być obecny przy połogu. Dla tego wspomniona Xieźna miała z początku odprawić połóg w pałacu pod okiem Królowey. Zdaje się atoli, iż pozostanie w *Claremont*. Lord *Castlereagh* udał się przed kilka dniami do Xieźcia Sasko-Koburskiego dla rozmówienia się z nim w tej mierze.

Zmarły *P. Blachford*, jeden z Lordów Admirali-cy, posiadał pierścień Królowey *Maryi Szkockiej*, na którym były wyrżnięte herby: Angielski, Szkocki i Irlandzki. Dostał on się naprzód *Karolowi I.* wnukowi *Maryi*, a ten znowu dał go przed straceniem swoim

Arcy-Biskupowi *Juron*, dla syna swojego *Karola II*, który w czasie rozruchow zastawił go za 300 funtow szterl. w *Hollandyi*, gdzie *P. Yale* kupił go za 320 funtow szterl., zapewne dla pretendenta. Nabył go potem Xieź *Argyie*, a następnie *P. Blachford*, którego rodzina sprzedała go przez aukcyą, kupione go zaś, iak słychać, dla Xieźcia Rejenta.

Znajduie się w Anglii przeszło 50,000 włocęgow, którzy w ostatniej nędzy tułają się po miastach i wsiach: gdyż policyia nie puszcza ich do stolicy. We dwóch miesiącach przechodziło ich więcej iak 2,000 przez *Scheffield*.

Kuryer umieścił rozmowę *Bonapartego* na wyspie *ś. Heleny* z kilką Anglikami. Oświadczył *Bonaparte*:— „Anglia jest podobna do psa, uganiającego się za cieniem, a tymczasem upuszczającego mięso; znajduje się w osobliwszém położeniu; zyskała wszystko, a jednak nachyliła się do zguby; zawarła pokój kupiecki, a teraz ślachecki. Jeden tylko z Ministrów *P. Fox* mógłby być ocalić Anglią i Europę. Talenta bez władzy przywiodły Anglią do sławy; władza bez talentów przyprawiłaby ją o zgubę i t. d.

Pethion, Konsul Murzynów na wyspie *St. Domingo*, zakłada kilka szkół pod dozorem *P. Boswarth*, byłego nauczyciela w *Bostonie*.

PRUSSY

Przybył tu Xieź Pruski *August* z *Stralsundu*.— Przejechał tędy z *Petersburga* do *Filadelfii* Jenerał-Major Hrabia *Tuyl*, Posel i pełnomocny Minister Rosyjski przy rządzie Zjednoczonych Stanow północney Ameryki.

Gazety tuteysze umieściły następujący artykuł:— „Znany Pułkownik Pruski *Massenbach*, siedzi w twierdzy *Kistrynie*, dokąd go z rozkazu Królewskiego zaprowadzono. Według niezawodnych wiadomości, uwięzienie jego pochodzi z powtórzonego przeciwnego służbie postępowania, iako oficera głównego sztabu Pruskiego, a to za zdaniem i wnioskiem całej Rady Stanu. Rozpoznawanie tej sprawy polecono wyznaczoney umyślnie kommissyi, do której, podług życzenia *P. Massenbach*, wezwano także Jenerała - Porucznika *Dierike*. Czynność zaś ta ściagać się będzie tylko do jego wykroczeń służbowych, z zupełnem wyłączeniem wszelkich politycznych widoków i zdań. — (Czytamy w gazecie *Hamburskiej*, iż Pułkownik *Massenbach* wyraża w liście swoim pod d. 16 Sierpnia, iż w roku 1800 spaliła mu się wieś; nowe zabudowania kosztowały 4000 talarów, które z lombardu Xieźcia Brunświckiego pożyczyl. Te pieniądze miał oddać w roku 1807; lombard w *Brunświku* domagał się zapłaty, i zagroził sprzedażem domu jego w *Potsdamie*. Zadzłżył się w *Brunświku* 6,130 talarów; od Rządu Pruskiego należało mu się 16,570 talarów, i prócz tego 12,000 talarów, dawniey bowiem płaca jego wynosiła 2,400 talarów. Oświadczył, iż ieśliby pretensyy jego nie zaspokoiono, każe wydrukować to wszystko, co służy do jego usprawiedliwienia i t. d.

Dozwala się drukować. Z. Niemczewski Prof. O. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.

OGŁOSZENIE.

Excerpt oświadczenia z Protokółu potocznego Ziemskiego Ptu Wileń. w dacie poniżej zapisanego et eor pod pieczęcią Urzędową Ziem. tegoż Ptu jest wydany. Roku tysiąc osmset siedemastego miesiąca oktobra trzeciego dnia.

Przed aktami Ziem. Ptu Wileń. stanawszy obecnie WJP *Dominik Romanowicz* oświadczenie poniższe wpisać do Protokółu podał w następnęj pisane treści, oświadczenie Imieniem WW. *Józefa* i *Dominika* braci rodzonych, niemniej siostr *Barbary*, *Maryanny*, *Róży* *Romanowiczow*, Sukcesorow zesłego *Kanutta Romanowicza* Sędzgo Ziem.

Wid. czyni się z następną okoliżnością: Józef Gryfin profituja z powołności oycza oświadcza, iż uzyskał zasobę kaucyjną na dzierżawę dwóch starościńskich majątków Gierwisa i Sylgisa zwanych, w Pitcie Kowień. Sytuowanych iakie mu w sądzie przez Izbę Skarbową Litto Wileń. postapione były, obok zabezpieczenia przez Józefa Gryfina, że kawent do najmniejszej odpowiedzi pociągającym nie będzie, brat rodzony Józefa Ludwik Franciszek Gryfin Koll. Sekretarz przez Dokument a sekuracyjny w roku tysiąc osmset ósmym septem. szóstego wydany najmocniej zapewniti, iż jeżeliby w ozymkolwiek brat Jego niewypelnit kontraktu od Litto Wileń Skar. Izby sobie wydzęno, tedy sam z własnego funduszu zupełną satysfakcyą uczyni. Stało się ze Józef Gryfin w ciągu dzierżawy Starostw zaręmentował się Izbie Skar. i też Izba Skar remanenta Gryfina z majątku oświadcza, iż się pozukiwać przedsięwzię, i chociaż oświadcza, iż się w obiekcie usprawiedliwienia się złożyła prosta eksplicacyjną, nim jednak rezolucya zakroczyła Ludwik Gryfin Koll. Sekretarz siódmego septemb. dni życia ukończył, po którym wszelki pozostały majątek drogą Sukcesyji spieniał na Józefa Gryfina, gdyby zatem pozostały fundusz w ruchomości a szczególniej w Dokumentach obligacyjnych nieprzeprzeł w obce aktoerstwo znaydują się w potrzebie oświadcza, iż strzecz Debitorow obu Gryfinow aby sumy zwinionych niewyplacali a koleją o nabycie obligow i wszelkiego zisiatku żadnych układow niezawierali, gdyż na tym funduszu dług Skarbowi należny hipotekować się będzie i że nieważność nastać mogących opłat lub przelewow Gryfina obligow oświadcza, iż dowodzić będą przez niniejsze pismo zapowiadają (podpis w Protokole tak)

Dominik Romanowicz R. Z. W.

Zgodność z Protokolem świadczą Rejent Naborowski

Rozkaz dzienny de Armii.

Główna Kwatera M. Mo-
hylew nad Dnieprem.

Dnia 15 sierpnia 1817 roku,
No 119.

Potwierdziwszy przedstawiony mnie, od Jenerała Intendenta Kankryna plan tu się załączający, o dostarczeniu prowiantu dla woysk Najwyżey mnie poruczoney 1ey Armii, od 1go czerwca 1818 roku do 1go stycznia roku 1819, zalecam jego wypelnienie.

Autentyk podpisał:

Głównodowodzący Jenerał - Marszałek Polny
Xiążę Barklay de Tolli.

P L A N.

Dostarczenie prowiantu dla woysk 1ey Armii, od 1go czerwca 1818 do 1go stycznia 1819 roku.

1. Wszystkie prawidła, co do porządku licytacyi i samego dostarczenia prowiantu, także warunki względem dostawienia tego zostają w swęj mocy, na osnovie planu 27 kwietnia terażniejszego roku, oprócz wyłożonych w tym planie odmian; jednakże gdyby, w upłynym czasie odbywanych w tym miesiącu licytacyi na prowiant od 1go października, doświadczenie wskazało potrzebę niektórych odmian, tedy one oddzielnie dodane będą.

2. Termin dostawy naznacza się w ogólności, od 1go czerwca, a gdzie indziej od 1go sierpnia 1818, do 1go stycznia 1819 roku, ażeby następne licytacye mogły się odbyć w miesiącu wrześniu i październiku po ukonczeniu zniwa, w początkiem dostawy, w dniu 25 meca listopadatak, iżby się zawsze znajdowała nowa dostawa miesięcznawrzesniej, od ukonczenia dawniejszey.

3. Ogłoszenie o licytacyach jak najrychlejszą wiadomością w St. Petersburgskich i Moskiewskich gazetach, i w Kurjerze Tatewskim.

4. Ponieważ licytacye odbywają się tak wczesnie i jeszcze na początku terażniejszey zimy, dla tego jedynie, aby korzystać z drogi zimowey, przeto po ostatecznym ukonczeniu i potwierdzeniu licytacyi, podradczyków na mocy osobnych ewikcyi, oprócz przeznaczony dla zapobieżenia dostarczenia 5tey części całej na dostarczenie summy(*) będą wydane zadatki, podług prawideł ostatecz. o plan, także pułki i Kommissyonierowie odbiorą z góry pieniądze, na mocy dawnych urzędzeń, to jest: będzie wydane czwartą część dla Kommissyonierow, a dla pułków dwumiesięczną proporecyą.

5. Opłata za kwitami podradczykom ma być podług następujących zasad:

a) Dostarczający nie są obowiązani oddawać swóy prowiant w iakichkolwiek terminach do dnia 21 maja, lecz na dzień 21 meca maja niechybnie powinna być wygotowana miesięczna proporecyą, równie jak i na każdy 21 dzień następnych miesięcy, dopóki się nie ukonczy dostarczenie.

b) Opłata podług kwitów za prowiant dostarczony na zapas do 21 maja 1818 roku, ma być za ich okazaniem niezwłocznie czyniona, jednakże dla uniknienia drobnych rozrachunków zawsze po upłynieniu miesiąca za tę ilość, którą dostawiono w poprzedzającym miesiącu.

c) Od 21 maja w opłacie pieniędzy służyć powinny za przewodnictwo wiadome zwyczajne warunki.

d) Lecz gdyby kassa w swoich rozporządzeniach pieniędzy, mogła polegać na iakozkolwiek pewnym rachunku, dla tego stanowi się: iżby opłata za kwitami do 21 maja była czynioną tylko za trzy miesięczną proporecyą, a w guberniach: Kurlandzkiej, Inflackiej, Smoleńskiej, Witebskiej i Mohylewskiej za cztery miesiące; zato co wyżej tej proporecyi dostawionem będzie, opłata w miesiącu maju nastąpi; dalsza zaś opłata za kwitami zostaje na mocy ogólnych warunkow. Co będzie potrzebnem, w tym względzie zostawuje się Izbie Skarbowym dodać do warunkow w czasie zawierania kontraktow.

6. Pułki oprócz wydanych początkowem pieniędzy na dwumiesięczną potrzebę, odbiorą nową wysyłkę summy na jeden miesiąc, przy końcu miesiąca stycznia, albo na początku lutego 1818 roku, to jest: na czerwiec, lipiec, i sierpień; potem zaś w lipcu lub na początku sierpnia tegoż roku zaspokojone będą do 1go listopada, a we wrześniu lub na początku października do 1go stycznia 1819 roku. Tam, gdzie dostarczenie zacznie się od 1go sierpnia, toż samo zachować; to jest: zadatki na trzy miesiące, a pozostałość w stosunku do proporecyi.

7. Kommissyonierowie, oprócz czwartey części summy na początku im wydanej, będą podpomoczeni w miarę dostarczonego zboża, i podług szczegolney uwagi.

8. W Guberniach Jarosławskiej i Włodzimierskiej, w których w pierwszym planie osobne było urządzenie terminow dostarczenia, teraz się postanawia nie czynić wyjątku od powszechnych prawideł: gdyż niema dosyć pobudzających przyczyn do stanowienia o dostarczeniu na przyszłość.

9. Do fortecy Bobruyska przeznacza się dostawa roczney proporecyi, od 1go sierpnia 1818 do 1go sierpnia 1819 roku, w której liczbie dostawi się nie mała część oczekiwanego zboża.

10. Podług udzielonego rozporządzenia Głównodowodzącego w innych guberniach mają być rozciągnięte licytacye na dostawę owsa; około czego do przyzwolitych Izb Skarbowych będą przesłane oddzielne objaśnienia o warunkach, z wyrażeniem potrzebney ilości owsa, w rachunkowych o potrzebie prowiantu wiadomościach.

11. Terminy potwierdzenia licytacyi naznaczą się w przeciągu miesiąca po ich ukonczeniu, oprócz tych licytacyi, które się kończą w ostatnich dniach listopada, a na które będzie dana, jak najrychlejsza odpowiedź. Otem należy uwiadomić Dostarczycielow w czasie licytacyi; zresztą wiadomości o licytacyach niechybnie udzielnie przesłane będą.

12. Oświadczenie cen ze strony woysk i Kommissyonierstw mają być zapłacone tak czynione, jak się czyniły ostatniego razu.

13. Plan ten wydrukowawszy rozesłać do PP. Gubernatorow, Urzędow licytacyjnych i do kogo jeszcze potrzeba będzie; także do Korpusowych Kommissyonierstw, do Głównych gubernskich Dozorcow i Prowiantmeistrów; do ostatnich trzech bez udziałnych zaleceń; zawsze jednak dla należytego wypelnienia; o doysciu zaś powinni oni raportować Jenerał Intendentowi i Główney polney prowiantowskiej Kommissyji. Oprócz tego od głównego Dyżurstwa Armii przesłać się exemplarze dla PP. Korpusowych Dowódcow, Naczelnikow dywizyjnych i osobnych Administracyi przy głównym Sztabie Armii.

Autentyk podpisał: Jenerał Intendent 1zey Armii
Jenerał Poracznik Kankryn.

Zdrukowanym exemplarzem zgodno: Expedytor Sokolowski.
Wydrukowanym zgodzał Naczelnik Stoła Franciszek P...

2. Na skutek rozkazow Głównodowodzącego i armii Intendencya 1ey ogłasza, iż na dostarczenie potrzebnego prowiantu dla tej armii i woysk do niej przyłączonych, od 1go czerwca, a w niektórych miejscach od 1go sierpnia 1818 roku, do 1go stycznia roku 1819, dla większey łatwości dostaw zimowych, wczesnie naznaczą się licytacye w Izbach Skarbowych tych samych Gubernii, w których woyska są rozłożone, w poniżey następujących terminach: W Izbach Skarbowych; Jarosławskiej, Włodzimierskiej, Inflackiej, Kurlandzkiej, Woronezkiej, Tambowskiej, Ekaterynostawskiej, i razem w części Tauryskiej i Chersonskiej, licytacye dnia 2go, 5go, 9go meca listopada; przetargi dnia 12go, 15go i 14go listopada. W Izbach Skarbowych; Twerskiej, Kaluzkiej, Rezańskiej, Orłowskiej, Wileńskiej, Połtawskiej, Kurskiej, Słobodzkiej, Ukrainskiej i Kiiowskiej, licytacye dnia 12go, 16go, i 19go meca listopada; przetargi 20, 22, i 25 listopada. Nakoniec w Izbach Skarbowych; Mińskiej, Witebskiej, Smoleńskiej, Mohilewskiej i Czernichowskiej, licytacye dnia 20, 25go, i 26go meca listopada; przetargi 27, 28, i 29 listopada.

(*) Chocież Rzadzający Senat, z przyczyny Grodzieńskich licytacyi, powiła zalecenie Izbie o Skarbowym aktoerem zachowaniu prawideł względem ewikcyi; jednak dla uniknienia wszelkich wątpliwości, tu się owsa, że to nie stosuje się do odmian 3 części ewikcyi, albowiem pobieranie piątej części na mocy § 51. Najwyżey konfirmowanego, w dniu 25 Marca 1816, oświadczenia

Na te terminy wzywają się kontrahenci na licytacje z prawami ewikoyami, w proporcją miesięczney dostawy prokiantu, na ten raz na piątą część całego dostarczenia, a udzielnie dla zabezpieczenia zadatków, oprócz wspólnych od szlachty dostaw, które zostają na samey ufnosci. Wiadomości o ilości potrzeby do każdej gubernii i szczególne warunki, podług których powinny odbywać się dostawy, wczesnie do Izb Skarbowych rozestanie i publicznie w nich okazane będą.

Wreszcie podaje się, iż prawidła, podług których mają się odbywać licytacje; i warunki na dostawy, bez ważnych odmian zostają dawniejsze.

Na Autentyku podpisał: Jenerał Intendent i armii
Jenerał Porucznik *anonym.*
Zgodno Ekspedytor Sokolowski.

2. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI

Samowładnego Wszech Rossy etc. etc. etc.
Urodzonym Bogusławowi Szachnowi Regent Ziem. Pttu Trockiego, Antoniemu Leppie Radzcy stanu Kawalerowi Ord. Sgo Stanisława 1szej Klasy, Sukcesorom niedawno zmarłego Andrzeja Olechnowicza Rejenta Grodz. Pttu Trockiego, Emanuelowi Sankowskiemu Sędziemu Ziem. Pttu Trockiego, Benedyktowi Zylińskiemu Chorążemu b. woysk Polich, Rafałowi Stegwilowi b. Pisarzowi Ziem. Ziemskiemu Powiatu Trockiego; Janowi Kniażewiczowi Adwokatowi Subseliow Wileńskich i dalszym Konaktorom, Barbarze Gradowskiej Chorążance z dokładem opiekunów; Fabianowi Rejentowi Ziemskiemu Szawelskiemu, Józefowi Regentowi Telszewskiemu Mokrzeckim z dołączeniem dalszych Sukcesorow po zesłym Józefie Mokrzeckim Horedn. Lidz, Antoniemu Hryniewiczowi Sędziemu Ziem. Szawelskiemu; Xiędzu Mauremu Karwowskiemu Gwardyanowi i wszystkim Xiężom Bernardynom Trockim; Xiędzu Antoniemu Romatowskiemu Gwardyanowi i wszystkim Xiężom Franciszkanom Olkienickim; Feodorowi Walterowi Strabczemu Gubernskiemu Gubernii Litewsko-Wileńskiej i dalszym wszystkim wierzycielom, bądź na zesłym Antonim Karolu Hryniewiczzu Prezydencie Ziem. Trockim oycu, bądź na synie jego Gabrielu Hryniewiczzu Poruczniku w. Polich, w dobrach Lantwarow w Powiecie Trockim leżących, swoich należności pozostawiającym, Pozew Edyktalny przed Sąd Główny Gubernii Litewsko-Wileńskiej drugiego Departamentu w sprawie Urodzonych Elżbiety i Franciszki Hryniewiczowien Sędzianek Ziem. Powiatu Trockiego z dokładem ich opiekunów, które pozowią: iż s. p. Antoni Karol Hryniewicz Prezydent Ziem. Trocki z Barbary Dowgiałłówny, po której znaczny posag w gotowiznie i wyprawie wziąwszy, zostawił syna jednego Gabriela i trzy córki: Wiktorya, Elżbietę i Franciszkę, z których Wiktorya pod życiem swoim wyposażywszy bez żadnego dalszego rozporządzenia życie zakonczyła, po śmierci którego Żalujące Delatorki bez wyposażenia pozostałe, póki się brat Gabriel znajdował na possessy Lantwarowie, miały przy nim mieszkanie i żywność, ani się też uprzykrzały o sydział odpowiedzialni należności swojej z majątku niezalujących rodziców; lecz gdy w roku 182 w czasie zamieszania w kraju zmarzonego, dwór Lantwarów ogniem i rabunkiem zniszczony został, brat zaś Żalujących Gabriel Hryniewicz wszedłszy w służbę wojskową wyszedł za granicę z wojskiem Polskiem, a zatem Delatorkom żadna nadzieja nawet pobytu, acz pomiernego nie została, bo się w teność odbyło, że wzmieniony brat Żalujących, nie tylko że długów oycowskich ani w kapitalach ani w procentach nie opłacił, lecz zaciągnął więcej jeszcze na swoje własne potrzeby: kredytorowie zaś o swoje należności rozpoczęli processa i z nich Urodzony Szachno cały majątek pod tradycją zagarnął, inni zaś po różnych subseliach Delatorki niemające żadney possessy w Lantwarowie i niedzierżące żadnego udziału ani po rodzicach ani po bracie, procederem nekają, a Żalujące Delatorki bez funduszu i opatrzenia z pracy własney sustentować się zmuszane są w Wilnie i lubo na Gabrielu bracie swoim konwikcyą przewiodły dla zacięcia poprzednio przez urodzonego Szachnę z eksecucją Dekretow zastanowionemi zostały. Przeto w takim zbiegu okoliczności, gdy nawet, jeśli brat Gabriel żyje, żadney onim, mimo wszelkie usilności dowiedzenia się, wiadomości nie mają, a z uwagi na własny interes, że coraz więcej procentow od kapitalow przybywa, i gdy między kłócącymi się w nacisku tradycyow własności Delaterek, która żadnymi ciężarom podpadać niepowinna, zartata niebyła, pozwały w roku terazniejszym 1817 przed Sąd Ziemski Trocki o oddział Schedy swojej i uwolnienie oney zpod długow, iakimi obarozone dobra Lantwarów, i gdy w terminie prawnym sprawa w Ziemstwie powiatu Trockiego przypadła, urodzony Bogusław Szachno Regent Ziemski Trocki iako possessor dóbr Lantwarowa, niewiadomo dla iakich widokow, urodzonemu Józefowi Wrotnowskiemu Sędziemu Ziemskiemu Trockiemu kom-

plet na tę tprawę składającemu obmowę podał; po której Sgd Ziemski Trocki przez rozolucyą swoją Junii 25 datowaną, całą sprawę dla niemożności kompletu na tę sprawę złożenia, ubi de jure odwołał: przeto Żalujące Delatorki przychodzą do Sądu Głównego *zainteres. prozby* nadewszystko. naznaczenia prosto Sądu Takatorsko-Exdywizorskiego na dobra Lantwarów w powiecie Trockim leżące, w którym nayprzód wyjęcia całego majątku z pod tradycyney possessy i ustawowienia Administracyi, a z possessorem kalkulacyi przeznaczenia, zalecenia Sądowi Exdywizorskiemu, iżby czwartą część majątku in instanti w possessyą Delatorkom oddano, lub część intraty w teyże proporcyi na utrzymanie życia; do ukonczenia Exdywizy Żalującym Delatorkom opłacono przez Administracyą, a w samey sprawie oddzielenia schedy czwartej z majątku oyczystego z całości Lantwarowa na rzecz Żalujących Delaterek pod ich władanie, a na trzech częściach pozostałych nayprzód ulokowanie Żalujących Delaterek za wniosok matczyny i toż za wlewkami iakie się okazały summy, poczem ulokowanie kredytorow zesłego Antoniego Hryniewiczza oycy, naostatek na pozostałości za dług brata iaki się okaże, nieinaczej jednak iak tylko za udowodnieniem aktualney należności przez przysięgę zastrzeżenia ażeby wszyscy kredytorowie mimo Sąd Exdywizorki do innego Sądu niepociągali, lecz owsem w Sądzie Exdywizorskim stawiać się, swoich należności pod utratą rzeczy i ażeby dla wyjaśnienia długow: obligi, karty, rachunki, jeśli iakie między bratem Żalujących były, komportowali. Gdy zaś z folwarku Lantwarowa niepodobna jest utrzymać Sądu zjazdowego z kancelaryą i przybyłymi stronami, przeto przychodzą o przepisanie reguly, że wyznaczony Sąd Ziemski obojętny, będzie obowiązany rozszdzić Exdywizorską sprawę po oznaczeniu według właściwey kolei pomiaru i Administracyi; ukarania za niewolne zerwanie kompletu w Ziemstwie Trockim, oraz zwrotu expensow prawnych: Z wolną poprawą Żaloby.

Roku 187 mca Septembra 29 dnia Wożny niniey wyrażony zaświadczam, iż tego Pozwu Edyktalnego Kopią zgodną z autentykami w sprawie WMJP. Elżbiety i Franciszki Hryniewiczowien Sędzianek Ziem. Pttu Trockiego z dokładem ich opiekunów przed Sąd Główny Litewsko-Wileńskiej Gubernii drugiego Departamentu WMJP. Antoniemu Leppie Radzcy Stanu Kawalerowi Ord. s. Stanisława pierwszej Klasy, Sukcesorom niedawno zmarłego Andrzeja Olechnowicza Rejenta Grodz. Trockiego, Emanuelowi Sankowskiemu Sędz. Ziem. Trockiemu, Benedyktowi Zylińskiemu Chor. b. woysk Polich, Rafałowi Stegwilowi b. Pisarzowi Ziem. Trocku, Franciszkowi Kleczkowskiemu teraz Pisarzowi Ziem. Trocku, Janowi Kniażewiczowi Adwokatowi Subseliow Wileń. z dalszemi konaktorami, Barbarze Gradowskiej Chorążance z dokładem opiekunów, Fabianowi Rejentowi Ziem. Szawell. Józefowi Rejentowi Telszew. z dołączeniem dalszych Sukcesorow po zesłym Józefie Mokrzeckim Horedn. Lidz, Antoniemu Hryniewiczowi Sędziemu Ziem. Szawell. Xiędzu Mauremu Karwowskiemu Gwardyanowi i Wszystkim Xiężom Bernardynom Trockim, Xiędzu Antoniemu Romatowskiemu Gwardyanowi, i wszystkim Franciszkanom Olkienickim, Teodorowi Walterowi Strabczemu Gubernskiemu Guber. Litto Wileń, Kawalerowi, i dalszym wszystkim Wierzycielom, bądź na zesłym Antonim Karolu Hryniewiczzu Prezydencie Ziem. Trockim, bądź na Jego synie Gabrielu Hryniewiczzu Poruczniku woysk Polskich w dobrach Lantwarowie w Powiecie Trockim leżących, swoich kredytow pozostawiającym oświadczam w Redakcyi dla awizacyi trzykrotney przez Kuryera Litewskiego w Wilnie podalem.

Piotr Poczepowicz Wożny Pttu Wileń.

Roku 187 mca 7bra 29 dnia. Przed aktami Grodzkimi Pttu Wileńskiego stawiając osobiście Wożny wyzey wyrażony rellacyą ninieyszego Pozwu zeznał.

Przyjąłem Jan Ziebkowicz Rejent.

3. Z Rządu Gubernkiego Litto Wileńskiego. Skutkiem Ukazu Rządzącego Senatu z dnia 7 augusta r. t. N. 18,347 otrzymanego Rząd niniejszy zastrzegł bawiających się nadtem w mieście Wilnie i w Gubernii Wileńskiej, kby te towary, które są przywiezione do kraju w czasie nayscia nieprzyziaciela i potem w roku 1813 Sztemplem teyże daty kleymione, sterali się wygizdać lub wywieść za granicę mocą tegoż Ukazu bez zapłaty na granicy Skarbowych poszlin, niechybnie do dnia 1go Januarni następującego roku 1818, gdyż w przeciwnym zdarzeniu z zażydaniami towarami pod rzeczonym 1813 roku Sztemplem po upłynionym takowym terminie, postąpiono będzie iak z przywiezionemi potajemnie, i właściciele onych ulegną odpowiedzialni przepisanej za przywóz towarów zabronionych bez najmniejszey folgi. Roku 187 miesiąca Septembra 25 dnia.

Sowietnik Wincenty Ławrynowicz.

Sekretarz Kazimierz Nowicki.

3. Od Rządu gubernialnego Wileńskiego ogłasza się iż z powodu niestawiania kontrahentów do tegoż Rządu, na pierwsze terminy w dniach 20, 23 i 27 przeszłego miesiąca lipca, dla kupienia dwóch murowanych domów, w Wilnie będących Kupca Wileńskiego Alexandra Stuckiego; i na przedmieściu Zarzecznem oceniony rubli assygnacyjnych 76,893; 2gi za Ostrą Bramą rubli assygn. 35,167 które uległy sprzedaży za dług Wileńskiej Izby powszechney op. e. i, i innych pretensyów przeznaczonych są dla dopełnienia odkupowych remanentów w Gubernii Petersburskiej 3ch miast Ługi, Gdowa i nowej Ładogi, także w gubernii Pskowskiej Porchowskiego napitkowego odkupu. Rząd gubernialny Wileński przeczynał powtórne terminy, pierwszy dnia 4go, drugi dnia 8go, a trzeci i ostateczny dnia 13go, miesiąca grudnia terażniejszego roku; przeto życzący nabydź takowe domy, Rządą przybywać na wyżey oznaczone terminy do tegoż Rządu dla licytacyi. Roku 1817 miesiąca września 25 dnia.

Sowietnik Ławrynowicz.
Sekretarz Kazimierz Nowicki.

3. Od Rządu Gubernialnego Wileńskiego ogłasza się, iż z powodu niestawiania za podwoynem wezwaniem życzących do tegoż Rządu, dla kupienia, majątku Koleskiego Radoy Kontryma, Bukiszki zowiącego się, w powiecie Wileńskim sytuowanego i ocenionego rubli assygnacyjnych 126,880, w którym się podług rewizyi liczy 143 dusz męzkiej płci; i domu Xiędza Prałata Kontryma w mieście Wilnie będącego, pod Nm 135, 22,135 rubli assygn. i kop. 20 ocenionego; przeznaczonych na publiczną sprzedaż, dla dopełnienia odkupowej niedopłaty w trzech miastach Gubernii Grodzieńskiej, zaciągnięte przez byłych dzierżawców akowzy, Houwalta, Kontryma i Kollusowskiego; tenże Rząd przeczynał nowe terminy licytacyi: pierwszy w dniu 4m, drugi w dniu 8m a trzeci i ostateczny dnia 13go miesiąca stycznia przeszłego 1818 roku. Przeto chcący kupić powyżey wymieniony majątek i dom, zechcą przybywać do tegoż Rządu na terminy oznaczone dla licytacyi. Roku 1817 miesiąca września 25 dnia.

Sowietnik Ławrynowicz.
Sekretarz Kazimierz Nowicki.

3. Niżey podpisani Obywatele Pttu Upitskiego, wiadcąc kilkadziesiąt letni Proces, tak o granicę, iako też o dalsze pretensyjne stosunki; gdy ten po rozmaitych prawnych koleisch, przemiesłszy do Sądu Granicznego wyższej Instancyi Gubernii Litto Wileń. natenczas JW. Józef Białkozor Brygadyer wojsk Polich i Sędzia Graniczny Gubernski, znany powszechnością z cnot Obywatelskich, i z ni-zmordowanej o spokojność różniących się stron gorliwości, podjął się na trudną i wielkiego poświęcenia się wymagającą pracę, położenia sporom naszym końca przez środki pokoju i zgody. Nie niewspominamy tu o przykrych i pracowitych utrudzeniach, z jakimi się szanowny Rozjemca co chwile spotykał waząc z słusznością i umiarkowaniem, tak długim Processu pasmem zawikłane spory. Skutek szczęśliwy uwieńczył chwalebny Jego zamiar a my już się cieszymy stałym i szczęśliwym pokojem, którego dawcy tym tylko sposobem nacyzszą naszą wdzięczność okazać iesteśmy w stanie, gdy chwalebny i godny nastędownia poświęcenia się Obywatelskiego przykład do publiczney podamy wiadomości.

Stanisław Boban Sędzia b. Ziem., Pttu Upitt.
Onufry Podolecki Sędzia Gran. Upitski.

z Od Rządu Gubernialnego Mińskiego, ogłasza się iż dostawiony do tegoż Rządu, z Rządu Kurlandzkiego włocega Grzegorz Pietrow, będąc wziętym pod straż, w tamieczney Gubernii za to, że niemiał świadectwa na piśmie, okazał się po wyexaminowaniu bydź rodem z Królestwa Polskiego, że wsi Pogorzeliwicz, będący pod Skarbowym zarządzaniem; w roku 1815, oddaliwszy się od miejsca swego przemieszkowania wszedł do Kurlandyi, a gdy przybył do miasta Mitawy został wzięty pod straż; do czego d. dał jeszcze, iż nieboszczka matka jego mówiła jemu, że ona była rodem z gubernii Mińskiej, ale nie pamięta z jakiego miejsca; dla nieposebności do służby woyskowej, na mocy Ukazu Rządzącego Senatu pod datą 29 sierpnia 1807 roku odesłany do Kommandanta Dyneburskiego do robot około twierdzy; opisanie pomienionego włocegi: urody zch arszynów 2 i puł wierszkow, twarzy gładkiej, oczu ciemno szarych, włosow rusych, nosa tegożego, mowi czysto, od urodzenia ma lat 24, przeto jeśli się ów włocega okaże do kogokolwiek należącym, tedy ten z prawnymi o nalezeniu jego dowodami zechce przybydź do Kommandanta Dyneburskiego dla uzyskania onego na przeznaczony Ukazem pod rokiem 1765 Nowembra 9go, termin. Roku 1817 miesiąca Września 12 dnia.

Sekretarz Felicyan Arcimowicz.

1. Excerpt oświadczenia z Protokolu Potoczney Ziem. Pttu Wileń. w dacie poniżey zapisanego et corundem pod pieczęcią Ziem. Wileń. iest wydany.

Roku tysiąc ósmset siedmnastego miesiąca oktobra trzeciego dnia.

Przed aktami Ziem. Pttu Wileń. stawiając osobiste WJP. Maciey Czarnocki Komor. Pttu Wileń. oświadczenie poniższe wpisać do Protokolu podał w następnych wyrazach. — Oświadczenie Intenjem Urodz. Macieja Czarnockiego Komor. Pttu Wileń. czyni się następnie. Ponieważ Kredytorowie Urodz. Józefa Oświecimskiego przytłumili fundusz z Głowy Czarnockich do Zall. należney a bardziej gdy kondyktowa Pretensorka Urodz. Józefa z Prusinowskich Oświecimska za nieprawnym obługiem w lat sześć po oświadczonej konkursie nastatym uzyskała lokacyą na majątku do Zall. należnym to iest: na domie w mieście Wilnie pod Nm setnym trzynastym ca ulicy Łotoczku położonym i aby dokonać swego nieślusznego zamiaru wprzód czasu Dekretem oznaczonego do jakowego domu intromissyą uczyniła gdy o takowe śleszszne zgarnienie funduszu rozpoczęła sprawę w Sadzie Głog. Litto Wileń. drugiego Departmentu, zatem, ażeby nikt nie wchodził w żadną umowę i nabywać nie wżyl się chędy od Urodz. Józefa z Prusinowskich Oświecimskich pod upokiem rzeczy i nie ważności. Niniejsze znowoz oświadczenie ostrzegam, oraz dla wiadomości powszechney powyżey Excerptu do Gazet Kuryera Litto dla trzykrotney awizacyi podać postanowiłem. U tego oświadczenia podpis w Protokule taki.

Zgodność z Protokulem świadczę Rjent Naborowski.

1. Za Ostrą Bramą w kamienicy Woyciechowskiej pod Nm 1267 przedają się kareciane konie szerści morenkopy, zupełnie sprzęgle obiezdzone, zdrowe, po lat pięć mające. Ktoby, one zyczył sobie nabydź, ma się udać do aktorki pomienioney Kamienicy.

1. W domu Pilichowskiego pod Śt. Jerzym pod Nm 696 znajduią się do przedania cztery konie z uprzężą, Bryczka na rysorach, ktoby zyczył je nabyć, niech się zgłosi do tego domu, a tam się dowie o cenie.

2. Józef Potrykowski Marszałek b. Trockiego Powiatu w roku terażniejszym Apryla 23 dnia nabywszy Aktorstwo majątku Lebidki i folwarku Misiewicz w powiecie Lidzkim Gubernii Grodzieńskiej, położonych, Prawem Przyznanym od W. Jana Łaskowicza Szamb Dworu b. Polskiego, podanych na Tabelli Kredytorów równo z nabyciem na siebie przyjął. — Skutkiem czego chcąc uczynić każdemu dogodną na terminie satysfakcyą uprasza wszystkich Jego Wierzycieli, ażeby się raczyli zgłosić do niego do Wilna w dniu 19 miesiąca marca roku przyszelego 1818 dla wczesnego ułożenia się względem uczynienia téyże rozplaty, i zaspokojenia na tymże majątku opartych Juryzdatorskich długów; oczem przez potrzykrotną awizacyą (kogo to interesować może), wszystkich postanowił uwiadomić.

2. Dnia 30 Septembra zgubione są tu w Wilnie papiery, służące Stanisławowi Borowskiemu, Adjutant- Podofficerowi Abszytowanemu z Gwardyi Francuzkiej. imo: Abszyt pod Rokiem 1815 za podpisem Głównego Sztabu Królestwa Polskiego i Dotacya na Pensyą po Francuzku drukowana za podpisem Intendenta Państwa Francuzkiego; Ktoby znalazł odnieść raczy do Xiegarni XX. Pijarów.